

Anker Albert Samuel - (†1910); švajčiarsky maliar žánrových scén a ilustrátor; špecializoval sa na maľby detí; pozri *švajčiarski maliari 19.st., žánrová maľba; spánok, pletenie, dieťa, škola, hra, čítať a písať, pletenie, zemiak, chlieb, lôžko, šport, sedliak, pohreb, klavír, vojaci, kahanec, bublina, spiečka, sobáš, dedina*

<http://de.wikipedia.org/wiki/Zopf>

http://it.wikipedia.org/wiki/Albert_Anker

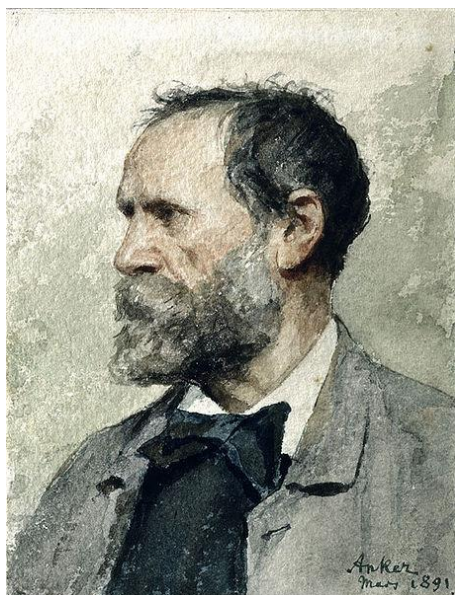
http://de.wikipedia.org/wiki/Albert_Anker

http://pl.wikipedia.org/wiki/Albert_Anker

http://sv.wikipedia.org/wiki/Albert_Anker

http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%90%D7%9C%D7%91%D7%A8%D7%98_%D7%90%D7%A0%D7%A7%D7%A8

<http://www.zona-pellucida.com/anker.html>

A. Anker: Autoportrét (1891)

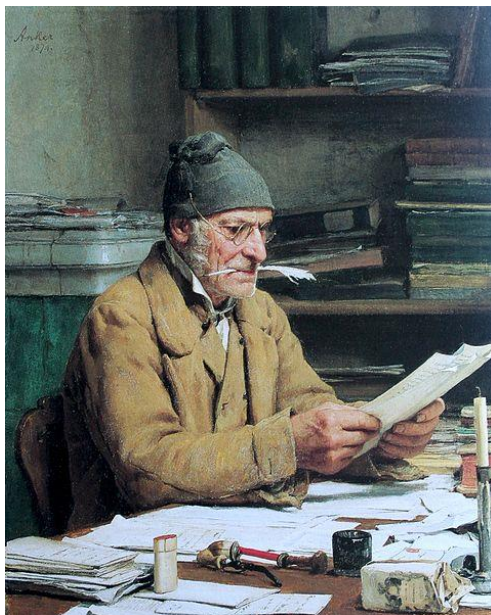
A. Anker: Raňajkujúce deti (1879)

A. Anker: Dievča zapletajúce si vlasy (1887)

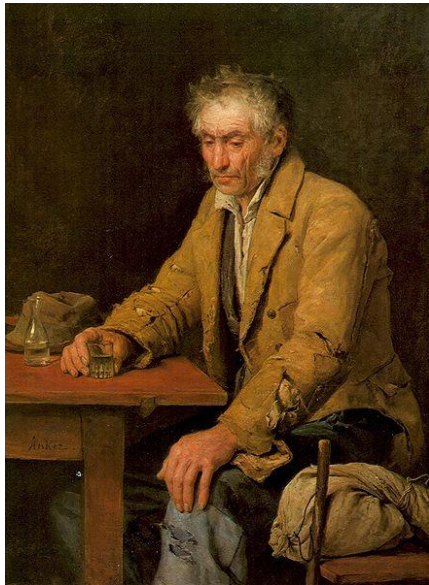
A. Anker: Domáca úloha (1883)

A. Anker: Farský pisár (1874)

A. Anker: Dievča krmíace sliedky (1865)

A. Anker: Pijan (1868)

A. Anker: Pijan absintu (1908)

A. Anker: Zátisie (1896)

A. Anker: Zátíšie s kávou (1882)

A. Anker: Zátíšie s muštom a gaštanmi (1897)

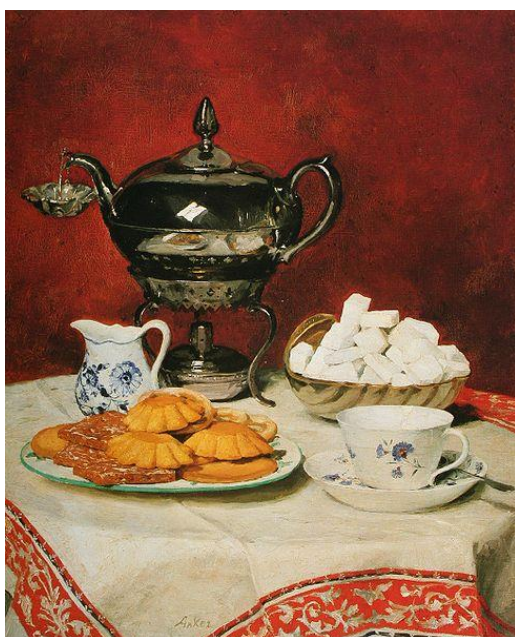
A. Anker: Zátišie s čajovým servisom (1910)

A. Anker: Čaj s pečivom (1873)

A. Anker: Zátišie s kávou a koňakom (1877)

A. Anker: Čaj a zákusky (1897)

anketa bruselská - *bruselská anketa*

ankh - *anch*

Ankom - v cornw. Ankow, vo wales. Anghau; stelesnením smrti v bretónskom, cornwallskom, waleskom a normandskom francúzskom *folklóru*; Ankom je pravou rukou *smrti*; chráni *cintorín* a *duše* okolo neho z nejakého neznámeho dôvodu a zbiera stratené duše na svojom pozemku; posledný *mŕtvy* roka v každej farnosti, sa stáva Ankom svojej *farnosti* pre celý nasledujúci rok; existuje mnoho príbehov o Ankom, ktorý vyzerá ako človek alebo *kostra*, ktorá nosí plášť a kosu; v niektorých príbehoch je opísaná ako tieň a kosou často na vrcholku vozíku pre zber mŕtvych; hovorí sa, že nosí čiernu róbu s veľkým klobúkom, ktorý jej zakrýva tvár; podľa niektorých bol prvým dieťaťom *Adama a Evy*; podľa inej verzie je Ankom duša prvého mŕtveho roka; podľa inej verzie Ankom (vždy predstavovaný ako dospelý a muž), je poverený zberom duší skôr, kým on sám odíde do posmrtnej existencie; hovorí sa, že riadi veľký, čierny koč ťahaný štyrmi čiernymi koňmi v sprievode dvoch strašidelných peších postáv; existujú rôzne o Ankom: Ankom je kráľ mŕtvych a jeho poddaní majú svoje vlastné konkrétne cesty, po ktorých sa pohybujú v posvätnnej procesii; Ankom bol raz krutý princ, ktorý sa stretol Smrť počas loveckej výpravy a napadlo ho

vidieť, kto by mohol zabiť čierneho jeleňa prvý; Smrť zvíťazila v súťaži a princ bol prekliaty a odsúdený túlať sa po zemi ako démon celú večnosť (pozri *Ahasver*); vystupuje ako kostra s otáčavou hlavou schopnou vidieť všetko dookola; riadi voz a zastaví sa pri dome zomierajúceho; klope na dvere a tento zvuk vydáva trúchlivé zakvílenie ako írska *Banshee*; berie pre mŕtvych a odnáša ich v koši za pomoci dvoch duchov, ktorí ho sprevádzajú; pozri *bretonská mytológia a folklór*, *dvojník (folklór)*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Ankom>

<https://espressocomsaude.wordpress.com/2014/08/13/honest-mythbreton-ankou/>

Nedatované: Ankon (ilustrácia)

ankona - konzola podopierajúca *rímsu* nadpražia v *iónskom* poriadku

Ankor - *Angkor*

Anna - matka *Márie*, *Ježišovej* matky; manželka starca *Joachima*; ochrankyňa *baníkov* a *baníckych* stavieb (pozri *patrón*); zobrazovaná obdobne ako typ *madon* s *rúskom* alebo *čiapkou* na hlave, v *zelenom* plášti a *červenom* rúchu; jej *atribútmi* boli *dieťa*, *ľalia*, *kniha* (*barok*); často zobrazovaná na *mariánskych stĺpoch*; obrazové typy: *svätá Anna samotretia*, *Anna a Joachim*, *svätá rodina c*); pozri *biblia*; *vták* (Hall)

http://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Anne

[http://de.wikipedia.org/wiki/Anna_\(Heilige\)](http://de.wikipedia.org/wiki/Anna_(Heilige))

[http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=25)

[/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=25](http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=25)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurf, H. Schedel: Rodokmeň Ioachima a Anny (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Sv. Anna číta Panne Márii, ktorý drží dieťa Krista

A. Dürer: Sv. Panna Mária s Dieťaťom a sv. Anna (medirytina, 1500-1502)

Leonardo da Vinci: Štúdia hlavy sv. Anny (15.st.)

L. van Leyden: Panna a dieťa so svätou Annou ponúkajúcou jablko (rytina, 1516)

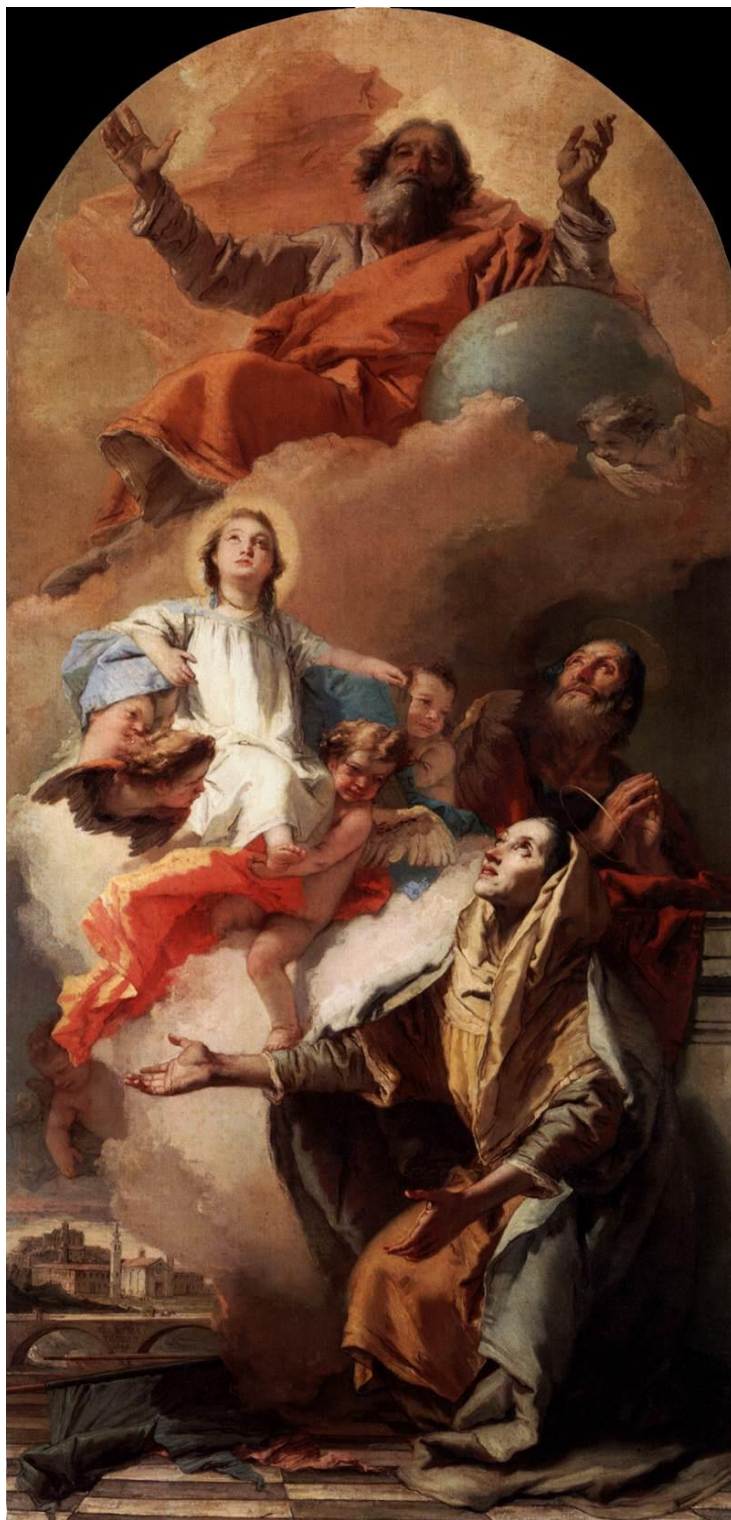
M. de Vos: Rodina sv. Anny (1585)

P. Testa: Sv. rodina so sv. Annou

C. de Beer: Sv. Rodina so sv. Annou a sv. Jánom (17.st.)

G. B. Tiepolo: Zjavenie sv. Anne (18.st.)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár z 18.storočia): Sv. Anna (1700-1730)

Nemecký grafik z 1. polovice 18.storočia: Svätá Anna (1700-1750)

sv. **Anna a Joachim** - stredoveký obrazový typ sv. Anny; pozri *Odmietnutie Joachimovej obete*

1. *Stretnutie Joachima a Anny pri Zlatej bráne*
2. *Zvestovanie Joachimovi a Anne*

-Bozk Joachima a sv. Anny; objímajúca sa dvojica Anny a Joachima (15.st.); *bozk manželov* podľa mienenia teológov je odkazom na *Nepoškvrnené počatie* (Panny Márie), lebo k nemu došlo bozkom manželov Anny a Joachima (Heinz-Mohr v súvislosti s heslom Mária); Anna sklonená pokorne pred Joachimom, príp. klesajúca do jeho paží

www: sv. Joachim a Anna sú považovaní za rodičov Panny Márie, hoci v Biblii o nich nie je zmienka; dozvedáme sa o nich až z neskorších legiend (Protoevanjelium Jakubovo); dôležitejšie ako reálie z ich života je posolstvo príbehu; Joachim a Anna sú manželia, ktorí dvadsať rokov čakajú na Božie požehnanie, dieťa; neplodnosť bola v židovskej kultúre pokladaná za trest Boží; Joachim je dokonca vylúčený z Chrámu, lebo nemôže priniesť obeť; odchádza do ústrania, kde sa modlí, postí a narieka; rovnako Anna sa pohľadom na plodnosť prírody trápi; keď sa trápi nad odchodom svojho muža, o ktorom sa štyridsať dní nič nedozvedá, stretnú sa pri mestskej bráne, Anna mu padne do náruče; práve tu ich v úplnej odovzdanosti navštívi posol Boží a Anna počne dieťa, ktoré zasväti Bohu; Anna sa v priebehu stáročí stáva *patrónkou* tehotných žien, ktoré si u nej vyprosujú tri dary: šťastný pôrod, zdravé dieťa a dostatok mlieka; pozri *Stretnutie Zachariáša a Anny*, *Rodina sv. Anny*, *patrón*

http://it.wikipedia.org/wiki/Protovangelo_di_Giacomo

http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D1%8F%D1%82%D0%B0%D1%8F_%D0%95%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B0

<http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/>

[/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=8](http://staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=8)

Giotto: Sv. Anna a Joachim (1305)

Sv. Anna a Joachim pred Zlatou bránou (stredoveká miniatúra)

H. Schedel: Jopachim a Anna (kolorovaný drevorez, Norimberská kronika, 1493)

K. Witz: Joachim a Anna pred Zlatou bránou (1435)

P. Berruguete: Stretnutie Joachima a Anny pred Zlatou bránou (Retablo de Santa María, 1517)

B. Strigel: Zvestovanie Anne a Joachimovi (1505-1510)

A. Dürer: Stretnutie Joachima a Anny pri Zlatej bráne (drevorez zo série Zo života Panny Márie, 1504)

Malarycki majster: Bozk Joachima a sv. Anny. Blahoslavená sv. Anna (Západnopoľská ikonopisecká škola, 1648-1650)

P. Brandl. Sv. Anna a Joachim (17.-18.st.)

Anna prorokyňa - prorokyňa Anna

sv. **Anna samotretia** - stredoveký obrazový typ sv. Anny, matky Márie; rozšírený v Nemecku, Taliansku a Španielsku; sv. Anna drží na lone dievčenskú postavu Panny Márie a v ruke Ježiška alebo v jednej ruke Máriu a v druhej ruke Ježiška (*Masolino da Panicale, Masaccio, Leonardo da Vinci*); pozri *svätá rodina*

- Leonardovo dielo Sv. Anna samotretia je možné chápať aj z genealogického pohľadu Ježišovho rodokmeňa; baránok symbolicky predstavuje budúcu obeť, cez ktorú Ježiš zachráni ľudstvo; obraz bol pôvodne určený pre hlavný oltár kostola Santissima Annunziata vo Florencii; prácu na tomto diele Leonardo začal r. 1500, ale veľa razy ju prepracovával v podobe výkresov a skíc; tak ako veľa jeho iných diel obraz zostal nedokončený; podľa všetkého ho mal pri sebe na francúzskom dvore Františka I.; príčinou nedokončenia diela mohlo byť to, že v tom čase sa viac zaujímal o matematiku a vedy; za vlády Ľudovíta XIII. sa obraz dostal do kráľovských zbierok

http://sk.wikipedia.org/wiki/Sv%C3%A4t%C3%A1_rodina_so_sv%C3%A4tou_Annou

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8601036846/in/photostream/>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8450464952/in/photostream/>

Sv. Anna samotretia (kláštor Santo Domingo de Silá, 11.st.)

Masolino da Panicale: Sv. Anna samotretia (1425)

Leonardo da Vinci: Sv. Anna samotretia (1508 -1510)

Slovenský maliar z 18.storočia: Svätá Anna Samotretia (1700-1800)

Annar - v starej nórčine – „Druhý, Ďalší“; tiež Onnar; v *severskej mytológii* manžel personifikovanej noci *Nott* a otec personifikovanej zeme *Fjörgyn*; rovnaké meno mal aj škriatok v *Gylfaginning*, prvej časti *Prózy Edda*; pozri *ľudia v severskej mytológii a legendy*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Annar>

Annáš/Annaniáš - (*Ján 18,13; 19-24*); svokor *Kaifáša*, židovský veľkňaz v r. 6-15, ktorého Valerius Gratus zbavil funkcie, no aj tak mal veľký vplyv na *sanhedrin*; preto mohol hrať významnú úlohu pri Ježišom súdnom procese a vypočúvaní; pozri *Súd nad Kristom, Kristus pred Annášom; christologický cyklus, pašie, biblia; veľkňaz*

Nový biblický slovník: pri procese s Ježišom vedie predbežné vyšetrovanie, ktoré predchádzalo oficiálnemu výsluchu pod *Kaifášovým* vedením; *Lukáš* (3,2) však svojou formuláciou naznačuje, že Kaifáš bol síce Rímom dosadeným veľkňazom, ale o svoju moc sa delil so svojim svokrom Annášom, ktorý túto moc vykonával svojím vplyvom (de facto) a podľa striktných židovských predstáv (de jure)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Annáš (kolorovaný drevoryt z Norimberskej kroniky, 1493)

annato - iný názov pre prírodné farbivo *bixin*; pozri *farbivo*

Annes de la mer - bernac

Anno Domini - lat. – „roku Pána“, skratka A.D.; pozri *rok nula*, *letopočet*

annulus/anulus - j. č. z *anuli*; pozri *prstenec*, *hypotrachelion*

annulus piscatoris - *rybársky prsteň*

anonym - z gréc. a – „nie“, onyma – „meno“

1. *umelec* dnes už neznámeho mena, ktorého *diela* sú štýlovo vyhranené, ale nepodpísané, prípadne podpísané *monogramom* (pozri *monogramista*) alebo *kryptogramom*; historicky je anonym vymedzený *starovekom* až *stredovekom*, kedy cez uznanie a pocty splývalo postavenie *umelca* s *remeselníkom*; zmena v povedomí spoločnosti nastala až v neskorej *gotike* a *renesancii*; porovnaj *anonym*, *kryptogram*; *Majster*

2. *dielo* viac ako troch *autorov*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Anonymous_artists

Anonymná spoločnosť maliarov, sochárov a grafikov - roku 1873 výstava obrazov budúcich *impresionistických* maliarov odmietnutých na každoročnej francúzskej oficiálnej výstave *Salon* (Pissarro, Monet, Renoir, Cézanne, Degas, Guillaumin, Morisotová)

Baleka v súvislosti s heslom *impresionizmus*: po odmietnutí Pissarových, Monetových, Renoirových a Sisleyových obrazov *Salónom* (1873) vystavili Claude Monet, Auguste Renoir, Camille Pissarro, Alfréd Sisley, Edgar Degas, Jean Baptiste Armand Guillaumin a Berthe Morisotová pod názvom Anonymná spoločnosť maliarov, sochárov a grafikov v ateliéri fotografa Nadara (vl. menom Gaspard Félix Tournachon) na Bulváre kapucínov; výstava sa konala 1874 a bola prvou z ôsmich výstav impresionistov (1874, 1876, 1877, 1879, 1880, 1881, 1886); na výstavách vystavovali aj Eugène Boudin, maliar, zberateľ a mecenáš Gustav Caillebotte, maliar Stanislav Victor Eduard Lépine, americká maliarka Mary Cassattová, maliar a grafik Jean Louis Forain a dť.

anonymní majstri - pozri *Neznámy sienský majster*, *Majster Strauss Madony*

http://pt.wikipedia.org/wiki/Categoria:Mestres_anónimos

1

Master of 1302

Master of 1310

Master of 1342

Master of 1419

Master of 1456

Majster 1499

A

Majster klaňania Viedne

Majster zbožňovanie Khanenko

Majster Alkmaar

Majster oltára zlata

Majster oltára Berswordt

Majster oltára z Desatora

Majster oltára Regulars

Majster oltára Schöppinger

Majster oltára Aachen

Majster oltára Bamberg v roku 1429

Majster oltára Beyghem

Majster oltára Bützow

Majster oltára Darup

Majster oltára Friedberg

Majster Fröndenberger

Majster oltára Graudenz

Majster oltára Heisterbach

Majster oltára z Iserlohn

Majster oltára Litoměřice

Majster oltára Nicolasa Puchner

Majster oltára Ortenberg

Majster oltára Pallant

Majster oltára Pahl

Majster oltára Rajhrad

Majster oltára kráľa Alberta

Majster Saint Bartholomew oltára

Majster oltára sv

Majster Oltár svätého Augustína

Majster Oltár svätej Barbory

Majster oltára Schotten

Majster oltára Schöppingen

Majster oltára Staufien

Majster oltára v Třeboni

Majster oltára Irnhoff

Majster oltára Tucher

Majster Ambrass

Majster Amiens

Majster povstaleckými anjelov

Master of Anghiari

Majster Gardner Zvestovanie

Majster Ludlow

Majster Zvestovanie pastierom

Majster Antoine de Bourgogne

Majster Arguis

Majster Arquata

Majster Ávila

B

Majster Badia a Isola

Majster Baldraccani

Majster Barberino

Majster Beceril
Majster z Bedfordu
Boucicaut Master
Majster Bigallo
Majster Borgomanero
Master of Bruges z 1499
Monogrammista Brunswick

C

Majster Cabestany
Majstri Campione
Majster kaplnka Santa Margherita vytvorit'
Master of Cards
Majster Manta
Majster Castelsardo
Majster Castelseprio
Majster Citta di Castello
Majster Palazzo Venezia
Majster Colin
Majster kríža 434
Majster krucifix kurzov
Byzantskej Majster kríž Pisa

D

Majster Dormition Terni

A

Majster ES
Majster Dominikánskej effigies
Expressionist Master of St. Clare
Barthélemy d'Eyck

F

Majster márnratnom synovi
Majster Flémalle
Majster Fossa

G

Maestro dell'alto Reno
Maestro del Giudizio di Paride

H

Majster Hohenfurth

I

Majster Isaac

L

Majster Príbehy svätého Ladislava
Maestro di Lecceto
Primo maestro di Lecceto
Majster Legenda o svätom Ursula
Majster Legenda o svätom Lucy
Maestro del Libro di casa

M

Majster Magdalény
Majster Strauss Madony
Majster kódexu svätého Juraja
Majster Madony Oropa
Učiteľ Griselda

Majster Hartford
Majster Magione
Master of Manchester
Master of San Martino alla Palma
Učiteľ mesiaca
Majster metope
Majster Meßkirch

N
Maestro della Natività di Castello

O
Maestro di Offida
Maestro delle Ore di Rohan
Majster Oropa
Maestro dell'Osservanza
Majster Ozieri

P
Maestro dei Padiglioni
Majster Sforza oltára
Majster Panzano
Parente di Giotto
Majster umučenie Darmstädter
Majster oltára z Medici kaplnka

R
Maestro di Re Renato

S
Majster Saint Giles
Master of Saint-Pierre
Master of San Martino regálu
Master of San Severino
Majster sv Severin
Majster sv Kataríny Gualino
Majster Santa Cecilia
Majster Serumido
Maestro di Signa
Maestro delle Storie del pane

T
Majster Tavarnelle
Majster Barberini panelov
Master of Tolentino
Maestro del Trittico Horne
Majster Trognano

V
Majster Varlungo
Master of Sails
Majster Václav
Majster Vignola
Majster z Virgo inter Virgines
Maestro del Ciclo di Vyšší Brod

W
Majster Wavrin
Majster Wuillerine

anonymní maliari - pozri *J. de Flandes*

anonymní umelci - pozri *Majster; Majster I.A.M., Majster Tiburtinskej Sibyly*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Anonymous_artists

Anphine, Anphivena - Amfivena

anopistografická tlač - z gréc. a – „nie“, opisthos – „zadný“, grafein – „písať“; t.j. popísaný iba z jednej strany

Baleka: v grafike tlač iba po jednej strane listu; anopistografickou tlačou sú *blokové tlače* robené z ležiaceho *štočku*, na ktorý sa papier priloží a kockou vyhladiť; vyhladzovanie zanechávalo na rube papiera stopy; typom anopistografickej tlače je napr. *frotáž*; z listov zlepovaných nepotlačenou rubovou stranou k sebe vznikali *blokové knihy* (česky *špalíčky*); anopistografické tlače boli vývojovo staršie ako *opistografická tlač*

-tiež *tlač bloková, doskotlač, tlač jednolistová, Einblattdruck*; *grafická technika tlače z výšky* bez použitia stroja, iba tlakom dlane alebo hladidla, používaná pôvodne pri otláčaní *drevorezov* (knižná tlač z doby pred *Gutenbergovým* vynálezom *knihtlače*); písmo aj ilustrácia ako celá stránka - blok - vyrezané z jedného dreveného *štočku*; vyhladzovanie zanechalo stopy na rube papiera; typom anopistografického odtlačku je napr. *frotáž*; anopistografický odtlačok vznikal preto iba na jednej strane a iba zlepovaním týchto odtlačkov nepotlačenou stranou k sebe vznikali *blokové knihy*, ktoré pri väčšom rozsahu vytvárali *špalíček/venček/kyticu*; anopistografickou tlačou boli vytlačené napr. *bible pauperum*; formou západoeurópskej *tlače blokovej* bol ruský *lubok*; pozri *monotlač; leták, obrázkový hárok, odpustky, hracie karty*

anorganické farbivo - farbivo anorganické

ansámbel/ansamble - v užšom význame viacdielne oblečenie harmonizujúce vzorom aj farbou; pozri *móda*

ansa lunata - pozri *řivnáčska kultúra*

Ansanus - (†303); kresťanský svätec a *mučeník*, jeden z *patrónov Sieny* (> zobrazovaný v spoločnosti *Kataríny Sienskej*); siensky šľachtic, ktorý sa stal v 12 rokoch kresťanom; jeho otec ho udal cisárovi Dioklecianovi, ktorý ho podľa legendy nechal hodiť do vreľého oleja; zomrel v 20 rokoch; k jeho atribútom patrí zástava vzkriesenia (pozri *zástava krížová, vexillum*) a srdce s vpísanými písmenami *IHS*; zobrazovaný ako krstí konvertitov (tých, čo prestúpili na inú, kresťanskú vieru), je vedený do väzenia alebo ako stojí v kotli s olejom, pod ktorým je zapáľovaný oheň; na *devocionálnych* obrazoch je niekedy oblečený ako bojovník, drží zástavu a mučenícku *palmovú ratolesť*, na ktorej niekedy visí trs *datlí*; ako patrón Sieny sa niekedy objavuje na obrazoch *sienskej školy*; pozri *kresťanskí svätci; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

G. di Paolo: Nanebovzatie Panny Márie so sv. Ansanom a sv. Jánom Evanjelistom (1470)

G. di Paolo: Sv. Ansanus krstí (1440)
J. della Quercia: Sv. Ansanus (14.-15.st.)

Simone Martini a L. Memmo: Zvestovanie so sv. Ansanom a Margitou (1333)

Ansdell Richard - (†1885); anglický maliar zvierat a žánrových scén; bol tiež rytec; pozri *anglickí rytci*, *anglickí maliari 19.st.*, *britskí maliari žánroví*, *psí umelci*

http://en.wikipedia.org/wiki/Richard_Ansdell

R. Ansdell: Zhromažďovanie oviec pre strihanie na Vysočíne (1881)

R. Ansdell: Psi (1881)

R. Ansdell: Dobre (1870)

R. Ansdell: Lytham Sandhills (1853)

R. Ansdell: Pytliak (1865)

Anta - synonymum semitskej bohyně *Anat*

anta - presahujúci bočný múr *gréckeho chrámu* jednoduchého typu *in antis*; pozri *pronaos*, *opistodomos*, *adyton*; *pilier antový*

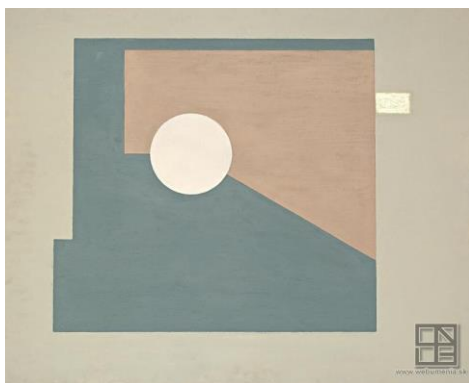
- výstupok v stene, predĺžená bočná stena, výklenok bočnej steny

Antaeus - Anteus

Antaios - Anteus

Antal Eduard - (*1929); slovenský maliar; od r. 1955 bol členom Zväzu slovenských výtvarných umelcov; v období 1966-1972 bol členom *Skupiny 66*; je jedným zo spoluzakladateľov *Klubu konkrétistov* (1968-1972); tvorí v oblasti komornej maľby, grafiky a výtvarného dotvárania architektúry; východiskom jeho tvorby je príroda, architektúra a životné prostredie súčasnej doby, ktoré ďalej osobito interpretuje cez prizmu geometrickej tvarovej štylizácie; je členom *Slovenskej výtvarnej únie* ako aj *Umeleckej besedy slovenskej*; pozri *abstrakcia*, *abstrakcionizmus*; *slovenskí umelci 20.st.*

http://sk.wikipedia.org/wiki/Eduard_Antal

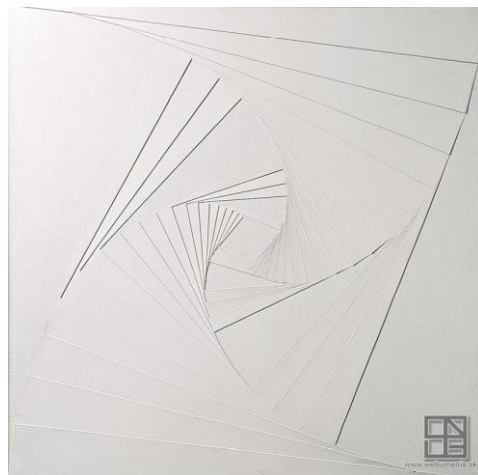

E. Antal: Kompozícia

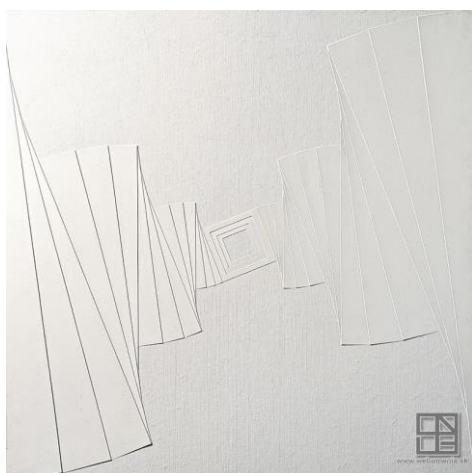
E. Antal: Družstevné polia III.

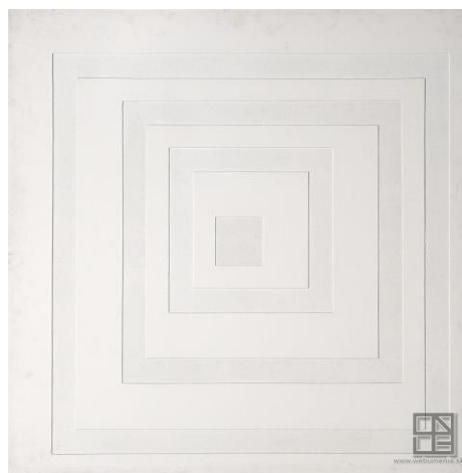
E. Antal: Kompozícia VIII.

E. Antal: Priestorová variácia VI.

E. Antal: Priestorová variácia V.

E. Antal: Priestorová variácia VII.

E. Antal: Kompozícia s červenou a modrou

antarála - predsieň hinduistického chrámu typu *śikhary*; pozri *garbhagrha*, *mandapa*; *indická architektúra*

Antares - v *astrológii* je *Škorpión* ôsmim znamením zverokruhu; jeho hlavnou hviezdou je červený Antares (Anti-Mars); pozri *škorpión*

Antarktída -

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Antarkt%C3%ADda>

<https://www.google.sk/search?q=antarctica+art&espy=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwizhMqavrnLAhVIfywKHRsGAcwQsAQIGQ#imgrc=ROuriSF0iXRGYM%3A>

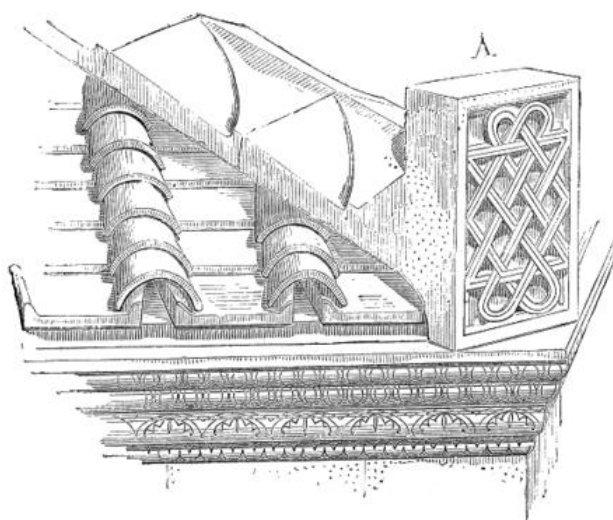
C. C. van Wieringen: Holandský záliv. Lov veľrýb v Arktíde (1620)

ante - v zloženinách prvá časť s miestnym alebo časovým významom predložky *pred*; porovnaj *post*, *pro*, *poly*, *proto*

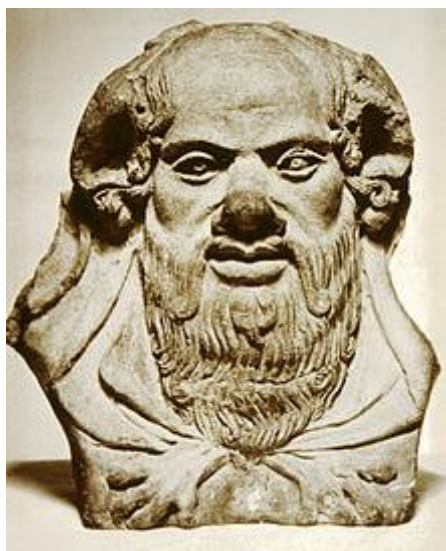
antefix - z lat. – „upevnený vpredu“; *terakotová* alebo kamenná doska zdobená *reliéfom* alebo maľbou, zakrývajúca škáry *antických* stavieb (okraj strechy, štít apod.)

http://sk.wikipedia.org/wiki/Vol%C3%BAta#I.C3.B3nsky_st.C4.BApov.C3.BD_sloh_.28antika.29

<http://en.wikipedia.org/wiki/Antefix>

Antefix

Silén (etruský antefix, 4.st.pr.Kr.)
Etruský antefix (6.st.pr.Kr.)

Gorgona (etruský antefix, Vulci, 1.st.pr.Kr.)

ante Christum naturum - lat. – „pred narodením Krista“; skratka *a.Chr.(n.)*

Anteia - *Sthenobolia*; manželka kráľa *Proita*, u ktorého slúžil *Belleforón*; keď neopätoval jej lásku, ohovorila ho u svojho manžela; obdoba príbehu *Jozefa* a manželky *Pótifara* a antického príbehu *Hippolyty* a *Pelea*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Antea>

antemión - gréc. – „kvietok“; *antický* pásový ornament rastlinný, vzniknutý radením *palmet* a štylizovaného *lotosového kvetu*, často doplnený *meandrom* alebo *vajcovcom*, spájaný úponkami

<http://de.wikipedia.org/wiki/Anthemion>

https://www.google.sk/search?q=anthemion&espy=210&es_sm=93&tbm=isch&imgil=DuaJnrFK3BPrIM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn1.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtbn%253AAND9GcSqU0-znvIDV9PflUAUKQsdll_H4AY46o8dmqTegV8J7hXocZCl%253B400%253B180%253BFmZwLBIstKiXXM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fencyclopedia2.thefreedictionary.com%25252Fanthemion&source=iu&usg=__uiv2vgs01vx88C3qaZW4IrAlb_g%3D&sa=X&ei=lf_vUpipCcqhAfu4YCIbg&sqi=2&ved=0CD4Q9QEwAw&biw=1847&bih=958#facrc=&imgdii=&imgrc=7DJcp3Y_Ew3UpM%253A%3BnTPA-_ISM4aWHM%3Bhttp%253A%252F%252Fmedia.finedictionary.com%252Fpictures%252F158%252F49%252F12702.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.finedictionary.com%252FAnthemion.html%3B420%3B206

Antemión pod hlavicou iónskeho stĺpu

Antenór - gréc. Ἀντίνορ / Antenór; v *gréckej mytológii* radca trojského kráľa *Priama*; zobrazovaný v koži *leoparda* (obdobne ako *Orfeus* a *Iason*)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Antenor_\(mythology\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Antenor_(mythology))

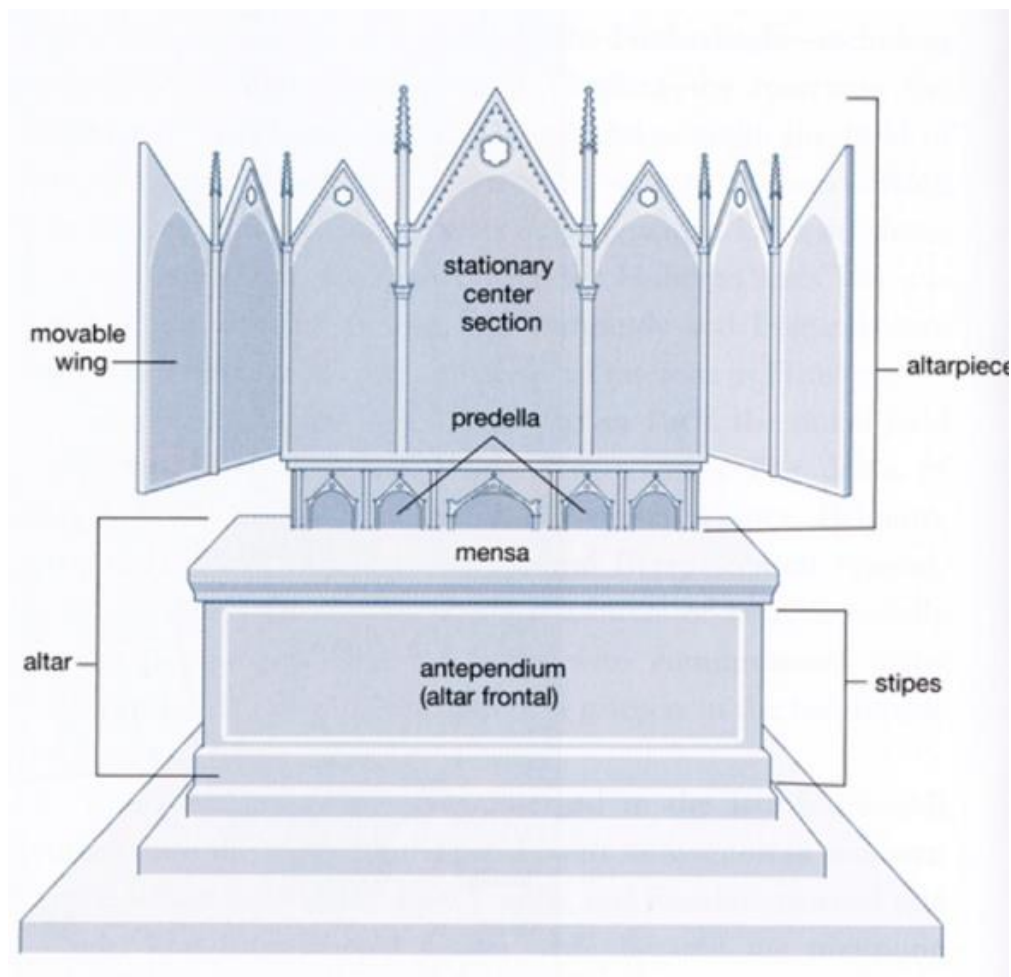
antepagmenta - *terakotové* alebo *kamenné* dosky zvyčajne zdobené ornamentom, maľbami alebo polychromovanými *reliéfmi*; užívané ako obklad kamenných alebo drevených častí stavieb (pozri *fasáda*)

antependium/frontale - ozdobný záves alebo vyzdobený kryt na prednej strane obetného stola *oltára*; pozri *oltárny obrus*

1.čelná stena oltárneho stola - *mensy*, zhotovená z kovových, drevených alebo slonovinových dosiek alebo z vyšívaného závesu, zakrývajúca *stipes*

2.tabuľový obraz na čelnej strane oltárneho stola

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8588969314/in/photostream/>

Antependium (kostol v Gouaux-de-Larboust, Francúzsko)

Anteros/Anterot - v gréckej mytológii syn Afrodite a Área, brat Erosa; boh stelesňujúci protiklad zmyselnej lásky (pozri *antitéza*); v platónskej filozofii zosobnenie pravej, nebeskej lásky; zobrazovaný v zápasoch s Erosom; porovnaj *Thanatos*

Hall v súvislosti s heslom *Kupido*: Erós a Anterós: Anterós, brat *Eróto*v (Kupidov), bol v antike známou postavou; raz Venuši povedal jej syn Kupido, keď sa znepokojovala nad tým, že akosi prestal rásť, že by tento jeho problém mohol napraviť iba jeho brat; preto Kupido dostal Anterósa, ktorý symbolizoval opätovanú lásku, t.j. lásku, ktorá rastie a silnie, ak je opätovaná; Erós a Anterós sú zobrazovaní spoločne, ako zápasia, niekedy o *palmovú ratolesť*, alebo sa uzmierení objímajú; ich zápasenie nie je prejavom nesvornosti, ale sily ich vzájomnej sympatie; renesanční humanisti rozlišovali dva druhy lásky: duchovnú, ktorá vznikla rozjímaním o Bohu, a svetskú, to znamená obyčajnú, pozemskú alebo pohlavnú; zvyčajne sú zobrazovaní ako *dvojičky* Venuše alebo dvojčky Kupidovia; zápas Eróta a Anterta symbolizoval tieto dve stránky lásky

Anteus - gréc. Ἀνταῖος/*Antaios*; lat. *Antaeus*; v gréckej mytológii a berberskej mytológii syn Poseidona a Gaie; jeho manželkou bola berberská bohyňa Tinjis, druhá manželka *Herkula*; nútil všetkých pútnikov k zápasu; v zápase ich zabil a z ich lebiek chcel jedného dňa postaviť chrám svojmu otcovi Poseidonovi; bol neúnavne silný pokiaľ zostával v kontakte so *zemou* (Gaiou), ale ako náhle sa zdvihol do vzduchu, sa stal tak slabým ako iní muži; premohol ho *Hérakles*, ktorý ho dvihol a potom zahrdúsil; Antaios strážil *záhradu Hesperidi* so zlatými jablčkami, ktoré mal Herakles priniesť; (A. Pollaiuolo, *Tiepolo*); pozri *zem* (Baleka)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Antaeus>

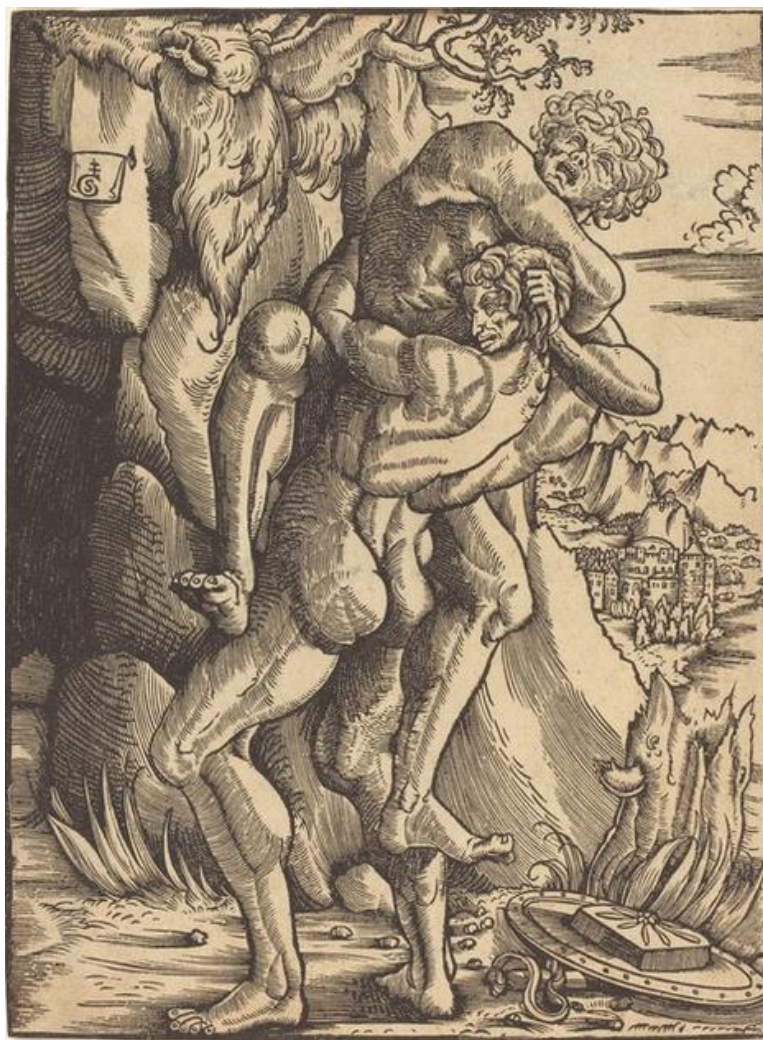
A. Veneziano: Hercules a Antaeus (1520)

G. A. da Brescia podľa A. Mantegnu: Hercules dvíha Antaea v páse (rytina, 16.st.)

Škola A. Mantegnu: Hercules a Anteus (1490-1500)

G. Salmon: Hercules a Anteus (drevoryt, 1528)

H. Aldegrevier: Hercules a Antaeus (rytina, 1550)

C. Robetta: Hercules a Anteus (rytina, 1500-1520)

G. De Ferrari: Hercules a Antaeus (1690)

Antevorta - v rímskej mytológii jedna zo štyroch *Camén*; ďalšie sú *Egeria*, *Carmentis*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Camene>

anthesťria - starogrécke sviatky (február - marec) zasvätené *Dionýzovi*:

- 1.deň ochutnávanie: Otváranie sudov
- 2.deň hostina: Slávnosť džbánkov
- 3.deň Slávnosť hrncov: obetovanie strukovín *Hermesovi* a dušiam mŕtvych

pozri *rímsky kalendár*; *píniová šuška* (Heinz-Mohr)

Anthonsz Cornelis - (†1553); holandský maliar, rytec a kartograf (totožný s *Cornelisom Antonisz Teunissenom*?); pozri *banket*, *doelen stucken*, *Schutterij*, *kartografi* 16.st.

http://en.wikipedia.org/wiki/Cornelis_Anthonisz.

A. Cornelis: Banket členov amsterdamskej občianskej gardy strelcov z kuše (1533)

A. Cornelis: Vtáčí pohľad na Amsterdam (1538)